

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ΄

ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΠΑΛ

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ 2012

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ:

Πολιτισμός – Πολιτιστική ταυτότητα

[...] Πολιτισμός είναι η γλώσσα, η βάση δηλαδή κάθε ανθρώπινης επικοινωνίας, είναι οι παραδόσεις, τα έθιμα, ο τρόπος ζωής, **δηλαδή** κατοικία, διατροφή, ενδυμασία, ψυχαγωγία, το σύστημα αξιών, με λίγα λόγια όλα εκείνα που αποτελούν το νευρικό σύστημα και ταυτόχρονα την κυκλοφορία του αίματος που κρατάει ενωμένη μια κοινότητα, που τις δίνει την ενότητα, τη συνείδηση της κοινής ύπαρξης. Ένας λαός αναγνωρίζεται και ο καθένας αναγνωρίζει τα αδέλφια του που ανήκουν στον ίδιο λαό, με τη βοήθεια της μιας ή της άλλης από αυτές τις πολιτισμικές εκδηλώσεις, που αποτελούν βασικό και αναπόσπαστο μέρος της ανθρώπινης ύπαρξης. **Γιατί** ο άνθρωπος δεν υπάρχει σαν απομονωμένο άτομο και η κοινωνία δεν είναι απλά ένα σύνολο ατόμων, αλλά είναι πλέγμα από **ατελείωτες** σχέσεις που διασταυρώνονται και συμπλέκονται προς κάθε κατεύθυνση, και κάθε άνθρωπος είναι, ήδη από τη στιγμή της γέννησής του, ένα κοινωνικό ον, ένα κέντρο κοινωνικών σχέσεων που δεν μπορούν να αποκοπούν χωρίς να σκοτώσουν την ίδια τη ζωή του ανθρώπου.

Βέβαια, κάθε άνθρωπος έχει και την προσωπική του ζωή, νιώθει την ανάγκη να ζει με τον εαυτό του, να **δεισδύει** στα άδυτα της ψυχής του, αλλά ακόμα και σ' αυτές τις βαθιές αβύσσους θα βρει πάντα το άλλο του «είναι», το κοινωνικό του «είναι», τις σχέσεις του, τους δεσμούς του με την οικογένεια, με το αγαπημένο του πρόσωπο, με τους συντρόφους του στη δουλειά, στη μελέτη,

στο παιχνίδι, με τους γείτονες, με τους άγνωστους που συναντάει στο δρόμο, στον κινηματογράφο, στο τρένο, με τους συγγραφείς των αγαπημένων του βιβλίων, με τα πρόσωπα της τηλεόρασης ή του κινηματογράφου, με μια πληθώρα άλλων ανθρώπινων υπάρξεων που τον περιορίζουν, τον επηρεάζουν, τον διαπλάθουν, τον προτρέπουν ή τον σταματούν, τον κάνουν να ερεθίζεται ή να χαίρεται, του προκαλούν άγχος ή γαλήνη, τον κρίνουν, τον καταδικάζουν, τον καλοπιάνουν, τον συνοδεύουν φιλικοί ή εχθρικοί σε κάθε βήμα και σε κάθε στιγμή της ζωής.

Μα όλο αυτό το τεράστιο σενάριο, που είναι η ζωή του ανθρώπου, ξετυλίγεται στα πλαίσια ενός πολιτισμού, που ανοίγει τους δρόμους των συναντήσεων, προμηθεύει τα μέσα της επικοινωνίας, επιτρέπει την ανάπτυξη της δραστηριότητας. Αν ένας άνθρωπος ξεριζωθεί από τον πολιτισμό του, από το πολιτισμικό περιβάλλον του, ξεριζώνεται από τη ζωή : γίνεται μια ανώνυμη, απρόσωπη ύπαρξη, χαμένη ανάμεσα σε ένα πλήθος εξίσου ανώνυμων και απρόσωπων ανθρώπων, στη διάθεση ανθρώπων που δεν γνωρίζει, γεγονότων που δεν ελέγχει, αποφάσεων στις οποίες δεν συμμετέχει.....

.....Το να καταστρέψεις ή να μολύνεις έναν πολιτισμό σημαίνει να καταστρέψεις τη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στην ατομική και την κοινωνική ύπαρξη, δηλαδή το ρυθμό της ζωής του ανθρώπου, σημαίνει να απροσωποποιήσεις, να βυθίσεις στην ανωνυμία, στο κενό μιας ύπαρξης καθαρά υλικής, που δεν έχει πια τη ζεστασία της ζωής, που δεν έχει πια την ανθρώπινη **διάσταση**. Αν λείπει ο πολιτισμός, δηλαδή η ατμόσφαιρα στην οποία αναπνέει η πολιτισμική ζωή του ανθρώπου, δηλαδή η ζωή του στην κοινότητα και την κοινωνία, ακόμα και η προσωπική ζωή χάνει τη λέμφο της και αποξηραίνεται μέχρις ότου γίνει ένα απλό ανδρείκελο, η κίνηση του οποίου θα οφείλεται σε εξωτερικές ωθήσεις που δέχεται αλλά δεν εξωτερικεύει, υπακούοντας σε μια ανώνυμη, μη αφομοιωμένη, κοινωνική συνοχή, που δεν γίνεται όπως αίμα από το αίμα του ανθρώπου.

Να γιατί θεωρήσαμε ότι η υπεράσπιση της πολιτιστικής ταυτότητας ενός λαού ήταν πρωταρχικό **καθήκον** και γι' αυτό **αν**

θέλουμε να ασχοληθούμε σοβαρά με αυτό το πεδίο πάλης που εμείς ο ίδιοι διαλέξαμε με τη Διακήρυξη του προηγούμενου χρόνου, δηλαδή την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των λαών, αυτή είναι η πρώτη σοβαρή μάχη που πρέπει να δώσουμε. Ο πολιτιστικός ιμπεριαλισμός είναι ο πρώτος εχθρός που πρέπει να αντιμετωπίσουμε, και να αντιμετωπίσουμε, όπως είπα, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα [.....]

ΛΕΛΙΟ ΜΠΑΣΣΟ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A1. Να γράψετε την περίληψη σε 90-110 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Να σχολιάσετε την τελευταία περίοδο του κειμένου σε 60-80 λέξεις.

Μονάδες 12

B2. Να εντοπίσετε: **α)** τον τρόπο και τα μέσα πειθούς στην τρίτη παράγραφο του κειμένου. (Μονάδες 8)

β) τον τρόπο ανάπτυξης στην πρώτη παράγραφο του κειμένου. (Μονάδες 5)

Μονάδες 13

B3. Να βρείτε συνώνυμες για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: ατελείωτες, διεισδύει, προκαλούν, διάσταση, καθήκον.

Μονάδες 5

B4. Να εξηγήσετε τη σημασία των διαρθρωτικών λέξεων: **δηλαδή, Γιατί, Βέβαια, Μα, αν.**

Μονάδες 5

Γ1. Παρά την πανθομολογουμένη πρόοδο του πολιτισμού, σήμερα διαπιστώνουμε ευρύτερη κρίση. Σε άρθρο σε εφημερίδα, να

εξηγήσετε γιατί ο σύγχρονος άνθρωπος δεν είναι ευτυχισμένος και να προτείνετε τρόπους βελτίωσης της ζωής του και διαφυγής από το σύγχρονο τέλμα.(400-500 λέξεις)

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα **να μην τα αντιγράψετε** στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.**
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
5. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μια (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ